A°. 1856. N°. 290.

ROTTERDAMSCHE COURANT.

ZATURDAG 6 DECEMBER.

KENNISGEVING.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS van *ROTTERDAM* brengen bij deze ter kennis der Ingezetenen, dat de Commissie, die in vorige jaren wel op zich heeft willen nemen, om aan de behoeftige klasse der Burgerij gedurende het Wintersaizoen een versterkend en verwarmend Voedsel uit te reiken, zich wederom even edelmoedig en belangeloos bereid heeft verklaard, om ook gedurende den aanstaanden Winter zich met die Spijsuitdeeling aan de Armen onder hunne Medeburgers te belasten, in geval zij door ruime en genoegzame inschrijvingen daartoe wederom in staat zal worden gesteld, tot welk einde de Biljetten van Inschrijving aan de huizen der Inwoners zullen worden rondgebragt en binnen eenige dagen weder zullen worden afgehaald.

Burgemeester en Wethouders achten het onnoodig, om het nuttige en heilzame van eenen maatregel, door de ondervinding sedert lang genoegzaam gestaafd, bij deze te betoogen, maar vertrouwen, dat ook nu weder de meer gegoede Ingezetenen, gedreven door dankbaarheid voor hetgeen zij zelven mogen genieten en door liefde voor den naasten, zich evenzeer als te voren zullen beijveren om van het hunne, door onbekrompene inschrijvingen, aan hunne minvermogende Medeburgers mede te deelen.

Rotterdam den 5 December 1856.

De Secretaris, STORM VAN 'S GRAVESANDE. De Burgemeester, A. SCHADEE, *L. B.*

Buitenland.

PARIJS den 4 december.

Het bezoek, dezer dagen door koningin *Victoria*, met haren Gemaal en aanstaanden behuwdzoon prins *Frederik Willem* van Pruissen aan de Fransche Koningin-Weduwe gebragt, heeft, naar verzekerd wordt, op het Hof der Tuilerien een onaangenamen indruk gemaakt.

— Volgens de veldwinnende meeningen in diplomatieke kringen zullen alleen de tweede gevolmagtigden aan de nieuwe conferentien deel nemen.

De *Constitutionnel* behelst heden een hoofdartikel, welks voorname inhoud hierop nederkomt: „De Mogendheden welke het Parijzer verdrag geteekend hebben zijn het over een belangrijk punt eens geworden en hebben eenparig besloten dat eerlang eene nieuwe Conferentie te Parijs zal worden geopend, om een einde aan de alleenloopende uitleggingen te maken, die aan sommige punten gegeven zijn. Deze eerste stap op den weg der verzoening laat geen twijfel over of de bestaande verschillen zullen gelukkig en spoedig opgelost worden. De Fransche Regering heeft dit altijd den besten weg geacht om tot eene voldoende ontknooping te leiden. Er bestaat geenszins plan om het werk van het Congres op nieuws af te beginnen, om den tekst of de bepalingen van het verdrag te veranderen. Wat de Conferentie te doen overblijft is eenvoudig het uit te leggen, den zin daarvan op eenige twijfelachtig gebleven punten te bepalen. De vereeniging zal dit maal alleen uit de tweede gevolmagtigden zamengesteld en naar alle waarschijnlijkheid van zeer korten duur zijn. Het liet zich verwachten dat deze tijding met blijkbare voldoening door Europa ontvangen zou worden; reeds heeft het daaruit ontstaan vertrouwen een gunstigen invloed op den openbaren geest en op de zaken uitgeoefend. Nogtans is het niet waarschijnlijk dat alle moeijelijkheden reeds nu in de hoofdzaak vereffend zijn, maar veeleer dat iedere Mogendheid nog aan hare bijzondere zienswijze over die punten vasthoudt. Juist hieruit blijkt de noodzakelijkheid dezer nieuwe Conferentien. Verschillende gevoelens zullen derhalve in deze nieuwe zittingen van het Congres nog geopperd worden, maar, òf de overeenstemming zal, zoo men wenscht, uit wederzijdsche inwilligingen ontstaan, òf zij zal het resultaat eener stemming en eener meerderheid wezen. Zoowel in het eene als in het andere geval kan eene goede oplossing niet twijfelachtig zijn. Als de moeijelijkheden eenmaal zijn vereffend en de beweegredenen welke het bezetten der Turksche provincien en zeeën tot heden toe hebben doen voortduren verdwenen zijn, dan zullen de Engelsche en Oostenrijksche schepen en troepen terstond den aftogt bewerkstelligen, en daardoor zal het verdrag, in het Oosten en overal, zijne volledige uitvoering erlangen."

— Aan het station van den zuiderspoorweg te Bordeaux ontstond maandag nacht brand, waardoor een gedeelte der gebouwen, vele materialen, aldaar bewaard koper en ijzer, en ook eenige boeken der administratie vernield zijn. De schade wordt op 150,000 francs begroot.

— Te Marseille waren de aanvoeren van granen heden onbeduidend en de prijzen vast.

— Te Marseille zijn berigten uit Konstantinopel tot [illegible] november ontvangen. Het *Journal de Constantinople* bevestigt dat *Reschid*-pacha met Frankrijk gunstige gevoelens bezield is en een Ministerie van verzoening tracht te vormen. De Fransche gezant *de Thouvenel* heeft *[illegible]uck*-khan, den Perzischen ambassadeur bij het Fransche Hof, die zich nog altijd in de Turksche hoofdstad bevindt, een grooten maaltijd gegeven, aan welken de heer *Bourrée*, gezant van Frankrijk bij het Perzische Hof, deel nam. De inschrijving op den spoorweg van Smyrna was geopend. — Volgens het *Journal de Constantinople* hebben de Affghanezen hunne gemeenschap met Hérat hersteld, terwijl de *Presse d'Orient* daarentegen zegt hoe eene uit Perzië ontvangene depêche het zonder slag of stoot bemagtigen van die stad, in weerwil van het aanrukken der Affghanesche troepen, berigt. De Perzen hadden, volgens laatstgenoemd blad, groote versterkingen ontvangen. — In Griekenland was, volgens een dagblad van Athene, alles rustig. Een ander blad beklaagt zich dat de Turksche Regering het zenden der reguliere troepen weigert, die bij het tusschen de beide Landen gesloten verdrag tot beteugeling der rooverij op de grenzen beloofd waren. Laatstgenoemd blad bevestigt het reeds gemelde, dat er eene nota van den heer *von Butenieff* bestaat, waarbij hij de ontruiming der Vorstendommen en van de Zwarte Zee vordert.

— Ofschoon nadere tijdingen wegens de oproerigheden in Sicilië nog ontbreken, gelooft men hier echter vrij algemeen dat zij zich slechts tot enkele plaatsen bepaald hebben en gemakkelijk te dempen zullen geweest zijn. Mogt het tegendeel zich bevestigen dan zal het Engelsch eskader te Malta, dat bereids gewaarschuwd is, ongetwijfeld naar Palermo stevenen, waaruit dan ernstige verwikkelingen konden voortvloeijen.

— De Fransche ambassadeur in Spanje, markies *de Turgot*, is ll. vrijdag te Bayonne aangekomen en van daar naar Madrid verder gereisd.

LUXEMBURG den 2 december.

De onderstaande proclamatie van den Koning-Groothertog is hier gisteren afgekondigd:

„*Wij WILLEM III enz.* — Luxemburgers! Wij hadden de Kamer der Afgevaardigden uitgenoodigd tot loyale medewerking om in de Staatsregeling van 1848 enkele veranderingen te brengen, welke niet in willekeur, maar in voor het Land verpligtende verdragen haren grond hebben. Tot ons leedwezen is die medewerking, in weêrwil der welwillende en verzoenende pogingen van onzen veel geliefden Broeder en Stedehouder, geweigerd. Men heeft de goede oogmerken der gematigde mannen verlamd. Men heeft aan onze voorstellen de daaraan toekomende ontvangst, zelfs wat den vorm betreft, niet ingewilligd; men heeft het onderzoek daarvan willekeurig belet. Onze waardigheid, onze prerogatieven en de regten des Lands zijn door die handelwijze ten sterkste gekrenkt. Volgens ons landsheerlijk regt, in het besef onzer verpligtingen jegens onze bondgenooten en jegens onze onderdanen, stellen Wij ons hiermede weder in het bezit der van onze Kroon onafscheidbare magt; Wij erkennen de verpligtingen, het Groothertogdom bij de verdragen opgelegd, en Wij verzekeren aan onze onderdanen het genot van ware vrijheden en waarborgen.

„Luxemburgers! De Staatsregeling van 1848, het werk uit een tijd van beroering en donkere bekommeringen, leed aan wezenlijke gebreken. Wij zijn niet zoo gelukkig geweest u door het orgaan uwer Vertegenwoordigers in eene handeling van verzoenende hervorming deel te zien verkrijgen, maar wij zijn overtuigd dat diegenen onder u welke aan hunnen Vorst en hun Land hartelijk verkleefd zijn de verklaring van onzen wil met voldoening en dat allen die met eerbied en onderwerping vernemen zullen. Brengt daardoor voorvallen bij ons in vergetelheid welke bij ons eene treurige herinnering hebben achtergelaten, en brengt door eendragt en Vaderlandsliefde te weeg dat de vrijheden en waarborgen, welke Wij u heden uit vrijen en volkomen wil verzekeren, heilzame vruchten voor het Land dragen. Dus doende zult gij u de vaderlijke voorzorg en genegenheid waardig maken die Wij steeds voor u gekoesterd hebben, en die Wij ons gelukkig achten zullen jegens u allen en ieder van u te kunnen blijven bewaren.

„'s Gravenhage den 27 november 1856. (get.) *Willem.*"

Het gelijktijdig verschenen bevelschrift, op de herziening der Staatsregeling betrekkelijk, luidt dus:

„Wij *Willem III* enz. Overwegende dat de Staatsregeling van 9 julij 1848, het werk uit een tijd van beroering, bepalingen inhoudt welke in tegenspraak zijn met de grondbeginselen van den Duitschen Bond, waartoe het groothertogdom Luxemburg volgens de acten en verdragen behoort, waarbij het als onafhankelijke Staat erkend is; — overwegende dat Wij de loijale medewerking der Kamer van Afgevaardigden hebben ingeroepen tot vervulling van den Bondspligt om de Staatsregeling des Groothertogdoms met die beginselen in overeenstemming te brengen; dat echter het in de Kamer voorgevallene eene herziening in den door de Staatsregeling voorgeschreven vorm onmogelijk heeft gemaakt en tevens de prerogatieven der Kroon, volgens die Staatsregeling zelve uitgeoefend, ten sterkste heeft gekrenkt. Met het doel om den pligt te vervullen, ons door de hoedanigheid van een Bondsvorst opgelegd, en gelijktijdig aan onze Luxemburgsche onderdanen een bestuur te waarborgen dat de ware vrijheden en waarborgen beschermt; hebben Wij bevolen en verordend, gelijk Wij bevelen en verordenen bij deze, hetgene volgt: Art. 1. De Kamer der Afgevaardigden is ontbonden. Art. 2. De Staatsregeling van 9 julij 1848 wordt herzien als volgt: (Hier volgen de afzonderlijke bepalingen.) Art. 3. De tekst der volgens de voorschriften van het vorige artikel herziene en met eene nieuwe reeks van artikelen vermeerderde Staatsregeling zal ten gevolge der tegenwoordige ordonnantie openbaar gemaakt worden. Deze zoodanig herziene tekst maakt voortaan de eenige officiële tekst der Staatsregeling des Groothertogdoms uit. Art. 4. Wij behouden ons voor zoodanige wettige maatregelen te nemen als door de herziening der Staatsregeling of de belangen van ons Groothertogdom gevorderd worden en voor den regelmatigen gang der openbare dienst, in afwachting der bijeenkomst van de Statenvergadering, noodzakelijk zullen worden geacht. — 's Gravenhage den 27 november 1856." — Hierop volgen de handteekeningen der vijf Bewindslieden.

De nieuwe Staatsregeling is nagenoeg eensluidend met het bekende voorstel tot herziening, en wat daarvan afwijkt is geenszins in meer ruimen zin. Zoo zou, volgens het voorstel, de Kamer der Afgevaardigden uit 40 leden bestaan, maar volgens de nieuwe Staatsregeling uit slechts 36 leden. De census der kiesgeregtigden is verhoogd. Volgens het voorstel zou de Groothertog den voorzitter en den ondervoorzitter der Kamer uit eene dubbele door de Kamer ingediende lijst benoemen; hiervan is thans geen sprake meer en de benoeming geheel vrij. De vrijheid der drukpers, het regt van vereeniging en de competentie der regtbanken zijn verder aanmerkelijk belemmerd.

(Per Telegraaf.)

WEENEN den 4 december.

De *Oesterr. Correspondenz* zegt dat de Keizer den verjaardag zijner troonbeklimming door eene daad van goedertierenheid heeft gekenmerkt. 70 om staatkundige redenen veroordeelde Italianen hebben amnestie erlangd en het op de bezittingen van al de uitgewekenen gelegd beslag is opgeheven.

Binnenland.

's GRAVENHAGE den 4 december.

Staten-Generaal.

TWEEDE KAMER. — *Zitting van donderdag 4 december.* (*Vervolg.*)

BERAADSLAGINGEN OVER HOOFDSTUK V DER STAATSBEGROOTING VOOR 1857.

De heer *van der Veen* bespreekt het lot der onderwijzers op de lagere scholen; hij meende van dit Ministerie onverwijlde voorziening in deze aangelegenheid te mogen verwachten. Dit schijnt echter het geval niet te zijn.

De heer *Baud* blijft met vertrouwen de vervulling der heden morgen gedane belofte te gemoet zien nopens de wet op het onderwijs; men moet den wondheeler den tijd gunnen om den kranke de kunstbewerking te doen ondergaan; zijn vertrouwen op het recept van dezen wondheeler berust op drie gronden: 1°, op de persoonlijke schatting der twee Staatsmannen, die zich als hoofden van dit Ministerie hebben doen kennen; 2°, op de verdere zamenstelling van dit Ministerie, en 3°, op de wording van dit Kabinet, ontstaan uit een proprio motu des Konings.

De heer *Blaupot ten Cate* zal, wanneer de Regering de wet van 1806 in overeenstemming weet te brengen met de geopperde bezwaren, dit dankbaar aannemen; overigens ondersteunt hij den aandrang tot het maken van spoed met de indiening der onderwijswetten.

De heer *Thorbecke* protesteert tegen den derden grond van vertrouwen van den heer *Baud* in de wording van dit Ministerie, het proprio motu des Konings; hij zegt dat we in constitutionelen zin hier geen proprio motu des Konings kennen, maar een Koning, regerende met een verantwoordelijk Ministerie en in gemeen overleg met de Staten-Generaal; den persoonlijken wil des Konings hier in discussie te brengen is strijdig met alle parlementaire vormen en geschikt om de parlementaire vrijheid te onderdrukken.

De heer *Klen* betoogt dat hij is ministerieel en constitutioneel en treedt te dien aanzien in zoo wijdloopige beschouwingen dat hij herhaalde malen tot de orde wordt geroepen door den *Voorzitter*, die aanvoert hoe het thans niet te pas komt in politieke beschouwingen te treden, daar nu in beraadslaging is de afdeeling nopens het onderwijs. De spreker besluit zijn betoog met de verklaring, dat hij zich geheel met den heer *Baud* vereenigt en dus bereid is op welwillende wijze mede te werken om de Koninklijke gedachte van verzoening in toepassing te brengen en de regeling van het onderwijs te bevorderen.

De heer *Elout van Soeterwoude* deelt voor een groot deel de beschouwingen van den heer *Baud*, maar had gewenscht dat het Ministerie zich het eerst had bezig gehouden met de behandeling van het gewigtig onderwerp nopens het onderwijs, en wel van het lager onderwijs, waarop hij alsnog aandringt.

De *Minister van Justitie* neemt het woord tot beantwoording van eenige sprekers, omdat zijn ambtgenoot voor de Binnenlandsche Zaken zich eenigermate ongesteld bevindt. De Minister vraagt, waarom zoo sterk wordt aangedrongen op het mededeelen van nadere bijzonderheden nopens de regeling van het vraagstuk van het onderwijs, nu de Regering heeft kenbaar gemaakt dat zij tot grondslagen van die regeling wil doen strekken: 1°, de eerbiediging van de gebechtheid der Natie aan hare Christelijke wording; 2°, de gebechtheid der Natie aan de gemengde school, en 3°, dat de Regering niet moet voorschrijven de mate van het Christendom. Deze denkbeelden wenscht de Regering in harmonie te brengen bij de wet tot regeling van het lager onderwijs, maar de Regering acht zich niet verpligt nu reeds de wijze kenbaar te maken om die grondslagen te ontwikkelen, om reden de zaak thans niet aan de orde is; de Regering was van oordeel dat zij na hare gedane blootlegging niet verder mogt gaan, terwijl iedereen ligt kan gissen welken

weg men zal inslaan, daar het geene ontdekking op een nieuw gebied geldt. Hij kan toch niet denken dat men meerdere mededeelingen verlangt om die tot grondslag te nemen der uit te brengen stem over de begrooting. Daar het voornemen bestaat de ontwerpen binnen drie maanden in te dienen, kan geene questie zijn van talmen, en hij gelooft dat de bevolking de aanbieding van een wetsontwerp gerust zal afwachten. Daar de drie onderwerpen in drie afzonderlijke ontwerpen zullen vervat zijn, zal de Kamer in staat zijn dat nopens het lager onderwijs het eerst in behandeling te nemen. Verder zegt de Minister het te hebben betreurd dat de antecedenten-polemiek zoo uitvoerig geweest is, niet in zijn eigen belang, maar in dat van de waardigheid der debatten; het valt toch gemakkelijk iemands handelingen of woorden op te rakelen, ten einde hem van inconsequentie te beschuldigen en daardoor den schijn van oneerlijkheid op hem te laden, waarbij nog komt dat men, als men aan het bewind is gekomen, zijn persoonlijk gevoelen niet aan de Natie mag opdringen, waarom de Regering, zoo zij hare roeping beseft, boven de partijen moet staan; het komt den Minister voor dat eene antecedenten-polemiek tot niets anders leidt dan om elke Regering onmogelijk te maken. Het Ministerie zal zich echter verdedigen, wanneer men zijne beginselen bestrijdt, zijne politiek beoordeelt. Zoo moet hij zeggen, dat het niet inconstitutioneel geweest is, toen het eene taak aanvaardde, waarvoor het verantwoordelijk is; men heeft wel gezegd, dat men die taak aanvaardde tegenover de rigting van de meerderheid der Kamer, maar die bewering gaat niet op, want er was noch van generale noch van officiële meerderheid gebleken; het is mogelijk dat de vroeger aanhangige wet nopens het lager onderwijs bij de eindstemming geen meerderheid erlangde; er bestaat ook volstrekt geen parlementaire daad, waaruit blijken zou, dat we de meerderheid tegen ons zouden hebben in de verzoenende poging, die wij willen aanwenden; zoo wij een politieke feil hebben begaan, dan zijn we bereid te vallen, maar met eere; maar dan moeten wij niet worden bestookt door pijlen in het vuur der politieke hartstogten gescherpt en vergiftigd door hatelijke insinuatien.

En thans wil de Minister een woord van zich zelven spreken. Men heeft den heer *Groen* een lauwerkrans gevlochten over diens zelfstandigheid; maar zoo, dat het scheen alsof daarbij op 's Ministers persoon de stempel van politieke oneerlijkheid werd gedrukt. Hij is overtuigd, dat de heer *Groen* zoodanigen lof niet begeert. Hij wil zich zuiveren van de blaam, niet van politieke inconsequentie, maar van politieke oneerlijkheid. Hij heeft jaren lang, hij komt er rond voor uit, gijverd voor de bijzondere school; hij heeft jaren lang de redactie op zich genomen van een tijdschrift, daaraan gewijd; hij was de eerste oprigter eener bijzondere school in ons Vaderland; hij is lid der directie over eene Christelijke normaalschool, en in den parlementairen strijd heeft hij steeds naast den heer *Groen* gestaan, om aan de bijzondere scholen die regten te geven, die haar toekomen en welke, zoo lang hij aan het bewind is, niet zullen komen te lijden; hij heeft dus, het is volkomen waar, zeer voor de bijzondere school gijverd. Maar dit belet niet om thans, als Minister, een ander beginsel voor te staan; op dat standpunt mag hij zijn denkbeeld van het Christendom op de school niet realiseren; dat is geen beginselloosheid of bukken voor de meerderheid; het is alleen wijken voor de omstandigheden, die eene verwezenlijking van dat ideaal onmogelijk maken; het is de toestanden nemen zoo als ze zijn. Maar er zijn ten deze grenzen. Zijn geweten zou hem bij voorbeeld nimmer toelaten te helpen tot stand brengen een onderwijs, dat zoo zij, dat daardoor aan de Natie het Christelijk gevoel en conscientie wierd ontnomen, waarbij het zou verboden zijn op de school te noemen den naam van Hem, voor wien ieder Christen den diepsten eerbied heeft, waardoor de kinderen zouden zijn beroofd van dien zegen, die ook hun toekomt. Waarin bestaat dan het verschil met zijne anti-revolutionaire vrienden? Alleen in de verschillende waardering van de roeping van het Christendom met betrekking tot den Staat. Hun denkbeeld is het bestaan van een Christelijken Staat. Dat moeten zij ook willen realiseren, zoo als dit in Duitschland wordt voorgestaan door den bekenden schrijver *Stahl*. Z. Exc. beschouwt het Christendom niet geroepen als Staatswet te werken, maar alleen als eene kracht, als een zuurdeessem, waarmede de maatschappij moet worden doortrokken.

De heer *Thorbecke* vraagt, waarom men de beraadslagingen over het vorig ontwerp op het onderwijs niet heeft laten doorgaan, wanneer de meerderheid der Kamer ten aanzien van dat ontwerp niet zeker was. Wat de door den Minister genoemde grondslagen der wet op het onderwijs betreft, meenen velen dat de beide eersten met elkander in strijd zijn, terwijl hij, wat de mate van Christelijkheid betreft, juist heeft gevraagd wat daaronder moet worden verstaan. De vraag waar het op aankomt geldt slechts één punt en nu bevreemdt het hem dat de Minister zijne overtuiging althans niet heeft willen uitspreken. Wat het afzonderlijk behandelen der drie wetsontwerpen aangaat, merkt hij op dat in de Troonrede de niet afzonderlijke indiening der drie ontwerpen was vooropgezet. De spreker kan het nagaan der antecedenten niet zoo afkeuren. Het boven de partijen stellen keurt hij goed, mits de Minister zelf een beginsel heeft, dat zich van al de partijen onderscheidt.

De heer *Groen van Prinsterer* verdedigt mede de antecedenten-polemiek; zegt dat men den Minister van Justitie niet van politieke oneerlijkheid, zelfs niet van onopregtheid beschuldigt, maar dat de Minister niet van politieke inconsequentie is vrij te pleiten; gelooft dat de Minister voorzigtig moet zijn, om niet te komen tot het resultaat dat de gemengde school eene godsdienstlooze school is, en merkt op dat de vraag niet is of Nederland is een Christelijke Staat of dat er eene Christelijke Natie is, maar hoe aan de behoeften eener godsdienstige Natie kan worden voldaan. Hij zal echter zijne goedkeuring aan de begrooting hechten.

De heer *Baud* toont aan dat de heer *Thorbecke* zich ook niet altijd gelijk is gebleven en wijst daarbij op diens werk over de Grondwetsherziening en hoe hij naderhand die Grondwet als Minister heeft uitgevoerd. Hij verdedigt verder wat hij gezegd heeft nopens het proprio motu, want de Grondwet huldigt dit. Ten slotte zegt hij in den strengsten zin aan de Grondwet gehecht te zijn, maar er bestaat verschil van opvatting; hij meent dat de Grondwet op horizontalen bodem gebouwd is, anderen daarentegen, waaronder hij echter uitdrukkelijk verklaart den heer *Thorbecke* niet te rangschikken, beschouwen de Grondwet gebouwd te zijn op een hellend vlak, maar aan het einde van die helling staat de Republiek.

De heer *Thorbecke* antwoordt hierop, met vrijmoedigheid zijne antecedenten te kunnen inroepen, en zegt dat tegenover de Republiek, waarvan de heer *Baud* sprak, het despotisme staat.

De heer *Baud* verduidelijkt nader zijne meening.

De heer *van Nispen van Sevenaer* komt op tegen de inconstitutionele leer van den heer *Baud*.

De heer *van Eck* bestrijdt den Minister nopens de antecedenten-polemiek.

Daarna worden de algemeene beraadslagingen over de VIIde afdeeling gesloten en die over de artikelen geopend.

De artt. 82—85 worden achtereenvolgens goedgekeurd, terwijl de heer *Dullert* bij art. 84 vraagt naar de dading tusschen de Regering en de stad Leyden omtrent het Nosoconium, waarop de *Minister* antwoordt dat men zich mag vleijen dat de zaak hare verwezenlijking nadert.

Art. 86 komt daarop in behandeling, waarbij de heer *Westerhoff* zijn verlangen te kennen geeft dat de Groningsche Hoogeschool niet bij de anderen moge achterstaan. De discussie over dit artikel zal morgen worden voortgezet.

De zitting wordt daarop gesloten.

's GRAVENHAGE den 5 december.

Z. M. heeft goedgevonden te benoemen: 1°, in het dijk- en polderbestuur van den Oostvoorne-polder (Noordbrabant), tot heemraad den heer *A. Bakker*; tot secretaris-penningmeester den heer *P. Kuyk van Houweninge* Hz.; 2°, in het dijkbestuur van het Oude Land van Altena (Noordbrabant), tot hoogdijkheemraden de heeren *G. van Tienhoven* en *W. van Eeten*; tot secretaris-penningmeester den heer *W. J. van der Elst*; 3°, tot leden in het bestuur van den Hoogen Maasdijk van Stad en Lande van Heusden, vereenigd met den Drongelschen en Oudheusdenschen Zeedijk (Noordbrabant), de heeren *T. van Bokhoven* en *C. A. Roomer*; 4°, tot dijkgraaf van den Oud-Glimespolder (Noordbrabant), den heer *J. P. Koenraadt*; 5°, tot heemraad in het polderdistrict Culemborg den heer *W. C. de Crane*; 6°, voor den polder Heenvliet (Zuidholland), tot dijkgraaf den heer *C. Kwak*; tot heemraad den heer *A. Langstraat* Az.; tot secretaris-penningmeester den heer mr. *J. L. M. C. Lamaison van Heenvliet*; 7°, tot hoofdingeland van den Noorder IJ- en Zeedijk voor den Zeevang (Noordholland), den heer *J. Tuyn*; 8°, tot hoogheemraad van den Zeeburg- en Diemerdijk (Noordholland), den heer mr. *E. Huydecoper van Nigtevecht*; 9°, tot beheerder van den Verschen polder (Zeeland), den heer *J. C. Hennequin*; 10°, tot heemraad van de polders Willeskop, Kort-Heeswijk en Blokland (Utrecht), den heer *J. J. Kersbergen*; 11°, tot gecommitteerde in den polder Broeken en Maten (Overijssel), den heer *A. van Triest*; 12°, voor de contributie Hemelumer Oldephaert en Noordwolde c. a. Zeedijken (Friesland), tot dijkgraaf den heer *T. K. Tjebbes*; tot dijksgedeputeerde den heer *R. O. Bajema*; 13°, tot mindergetallen in het bestuur van Wijmbritseradeels c. a. contributie Zeedijken (Friesland), de heeren *IJ. T. IJkema* en *W. T. Zijlstra*; 14°, tot dijkregter van Humsterland (Groningen), den heer *P. T. Gaaikema*.

— De audientie van den Minister van Binnenlandsche Zaken zal op zaturdag den 6 dezer geen plaats hebben.

— Gisteren avond is door den breeden kerkeraad van de Nederduitsch Hervormde gemeente alhier het navolgende negental predikanten geformeerd, waaruit een elfde predikant voor die gemeente zal worden gekozen, te weten: dd. *B. ter Haar Romeny*, te Gouda; *J. F. Blaauw*, te Rotterdam; *P. G. te Winkel*, te Bennebroek; *T. K. M. von Baumhauer*, th. en litt. dr., te Zutphen; *L. W. E. Rauwenhoff*, th. dr., te Dordrecht; *J. J. van den Broek*, te Hoorn; *A. J. P. Oort*, te Alkmaar; *T. Poortman*, te Zwolle, en *F. T. de Mazure*, te Drempt.

— Het Hoofdbestuur der Vereeniging ter bevordering van fabriek- en handwerknijverheid in Nederland heeft zich bij adres tot Z. M. den Koning gewend, waarin eenige beschouwingen en bedenkingen ontwikkeld worden met betrekking tot het onlangs ingediend wetsontwerp tot uitbreiding der vrijdommen van den accijns op den turf en steenkolen. In stede van nominative aanwijzing der vrijdommen, wenscht de Vereeniging algeheele vrijdom voor elk verbruik van brandstoffen, ter dienste van eenigen tak van nijverheid. Het valt wel niet te ontkennen, dat de zoo noodige contrôle, bij meerdere uitbreiding der vrijdommen, tevens moeijelijker wordt, doch de Vereeniging, hoe zeer dit bezwaar waarderende, vindt daarin echter geen genoegzamen grond tegen haar verzoek, daar toch reeds bij het thans aanhangig wetsontwerp, met verwijzing naar later in te voeren reglementen, den vrijdom aan 5000 smeden wordt toegestaan. De Vereeniging schijnt wel te gevoelen, dat dit argument veeleer pleit voor algeheele afschaffing van den accijns, waardoor alle bezwaren vervallen, doch de Vereeniging meent ten aanzien van dezen maatregel, als geheel afhankelijk van den toestand der schatkist en met zoo vele verschillende onderwerpen van Staatsinrigting in verband, geen aanzoek te moeten doen en bepaalde zich dus tot de algemeene vraag om algeheele vrijdom voor elk verbruik ter dienste van eenigen tak van nijverheid.

— Naar men verneemt heeft de heer *Vachette*, directeur van het Fransche théâtre alhier, eene overeenkomst gesloten met mejufv. *Fanny de Bas* (pianiste van Brussel), dat zij, alvorens naar Brussel terug te keeren, zich op maandag 8 dezer in het lokaal van den Franschen schouwburg zal doen hooren.

— Door de weder opening eenige dagen geleden van de spiegelfabriek van den heer *J. J. Nieuwenhuizen* alhier, kan onze stad zich op nieuw verheugen in het bezit van eenen prachtigen winkel, die, naar het algemeen gevoelen, alles overtreft wat tot hiertoe in ons Land, zelfs te Brussel, van dien aard gevonden wordt. Alle lof komt daarvoor toe aan den architect, den heer *Delia*, en aan de onderscheidene medearbeiders, als den beeldhouwer, den heer *Botermans*, alsmede den heer *Nieuwenhuizen* zelven, die allen vernieuwde bewijzen hebben geleverd, ieder in hun vak, van ook met het buitenland te kunnen wedijveren. Het is te hopen, dat deze fabriek moge bloeijen en er dus krachtig toe bijdragen om de uitzigten te verwezenlijken, welke een der bekwaamste bevorderaars der nijverheid hier te Lande, dr. *Bleekrode*, hoogleeraar te Delft, in zijne werken deswege geopend heeft, met het oog op de materialen, die zich hier zoo uitstekend voor de spiegelvervaardiging bevinden, zoodat zij zelfs de aandacht der vreemdelingen hebben opgewekt.

Staten-Generaal.

TWEEDE KAMER. — *Zitting van vrijdag 5 december.*

Aan de orde van den dag is de voortzetting der beraadslagingen over hoofstuk V der Staatsbegrooting voor 1857.

De nog ter behandeling overig gebleven artikelen, de artt. 86—161, worden achtervolgens goedgekeurd. Verschillende dezer artikelen geven nog tot eenige discussie aanleiding. — Zoo antwoordt de *Minister van Binnenlandsche Zaken* bij art. 86, dat eene uitbreiding van het getal hoogleeraren aan de Hoogeschool te Groningen van omstandigheden afhangt en dat het lot der onderwijzers op de lagere scholen dringend voorziening eischt, waartoe Z. Exc. gaarne wil medewerken. — Bij art. 12[illegible] vraagt de heer *van Zuylen* inlichting omtrent de bedoelingen der Regering ten aanzien der verdere voortzetting van het geologisch onderzoek, waarop de Minister antwoordt dat de mogelijkheid blijkt te bestaan om later het geologisch onderzoek te kunnen voortzetten, betuigende hij zijne hooge belangstelling in deze zaak. — Bij art. 130 verlangt de heer *Blaupot ten Cate* inlichting te bekomen omtrent de werking der armwet; wijst de heer *Hengst* op bezwaren uit art. 36 der armwet voortvloeijende; antwoordt de Minister dat de werking der armwet nog te kort is om daarover een bepaald oordeel te vellen, erkent dat er moeijelijkheden gerezen zijn [illegible] het verschil nopens het domicilie van onderstand tusschen de kerkelijke reglementen en de armwet, zegt dat men [illegible] kerkelijke besturen niet kan dwingen de reglementen [illegible] wijzigen in den zin der wet, meent dat het nadeel voor [illegible] burgerlijke besturen zoo groot niet is en geeft te kennen dat vele bezwaren door overleg uit den weg te ruimen zijn. — Bij dat zelfde artikel vraagt de heer *Westerhoff* of er ook iets bekend is nopens de oorzaak der vermeerdering van het getal krankzinnigen, waarop [illegible] *Minister* antwoordt dat het getal krankzinnigen vroeger minder bekend was, naardien aan deze lijders toen minder zorg werd besteed. — Bij art. 131 oppert de heer [illegible] *Bruggen Hugenholtz* bedenkingen tegen de bijdrage [illegible] de Maatschappij van Weldadigheid en stelt als amendement voor het art. van *f* 130,000 op *f* 100,000 [illegible] brengen, welk amendement na gedachtenwisseling wordt verworpen met 37 tegen 27 stemmen, verklarende [illegible] *Minister* alles te zullen aanwenden om den tegenwoordigen toestand van het Rijk tot de Maatschappij te doen ophouden. — Bij art. 141 (tegemoetkoming aan de visscherijen) geeft de heer *ter Bruggen Hugenholtz* in bedenking dit art. te verminderen met *f* 200 wegens premie voor het dooden van zeehonden, welk amendement [illegible] *Minister* overneemt. — Bij art. 156 vraagt de heer *Bosscha* of in 1857 een Rijks telegraaf van Amsterdam naar het Nieuwe Diep zal worden aangelegd, waarop [illegible] *Minister* antwoordt deswege geene bepaalde verzekering te kunnen geven.

Alsnu komt in stemming het geheele hoofdstuk V, dat thans, na de daarin gebragte wijzigingen, gebragt is op een bedrag van *f* 5,771,134.02.

De uitslag daarvan is dat zich 32 leden *voor* en [illegible] *tegen* het hoofdstuk verklaren, en dus de stemmen staken. Ten gevolge daarvan zal het hoofdstuk in [illegible] volgende zitting op nieuw in stemming worden gebragt.

Voor verklaarden zich de heeren *van Lynden, de Bra*[illegible] *Baud, Bieruma Oosting, van Rappard, Mackay,* [illegible] *Heiden Reinestein, Groen van Prinsterer, Hoffman,* [illegible] *Foreest, Wintgens, Sander, Dirks, Hoekwater, van Dei*[illegible] *Gevers Deynoot, Vegilin van Claerbergen, Westerh*[illegible] *Taets van Amerongen, Delprat, Reinders, Blaupot* [illegible] *Cate, van Franck, Kien, Wijbenga, van der Po*[illegible] *Schimmelpenninck van der Oye, Stolte, Nolthen*[illegible] *Storm van 's Gravesande, van Reede van Oudtshoorn* [illegible] de *Voorzitter* de heer *van Goltstein*.

Tegen stemden de heeren *Zylker, Botz, Jespers,* [illegible] *Lom de Berg, L. D. Storm, van Nispen van Seven*[illegible] *van Wintershoven, Meeussen, Thorbecke, van der Lin*[illegible] *Meylink, van Eck, Dommer van Poldersveldt, Heems*[illegible] *Bosscha, van Bosse, Hengst, Anemaet, Godefroi,* [illegible] *Limpens, van Akerlaken, Hoynck van Papendre*[illegible] *Luyben, van der Veen, Dullert, de Poorter, van Hee*[illegible] *van Zuylen van Nyevelt, ter Bruggen Hugenholtz,* [illegible] *Kempenaer, Beens* en *Sloet tot Oldhuis*.

Bij deze stemming waren afwezig de heeren *St*[illegible] *Rochussen, Elout van Soeterwoude* en *Slicher van Dom*[illegible]

(*Het vervolg in een volgend N°.*)

[In het overige der zitting zijn de hoofdstukken V[illegible] VII aangenomen. Morgen discussie over hoofdstuk V[illegible]

ROTTERDAM den 5 december.

Bij de belangrijke discussien, die ll. maandag en dingsdag in de zittingen der Tweede Kamer van de Staten-Generaal over den aanleg van spoorwegen in ons Vaderland gevoerd, doet het ons genoegen van een onzer correspondenten het berigt te ontvangen, dat aan de voorbereidende werkzaamheden voor den spoorweg van V[illegible] singen naar Venlo, onder de leiding van den even [illegible] vollen als kundigen ingenieur *J. G. W. Fijnje*, [illegible] kracht wordt gewerkt. Twee verdienstelijke ambtenaren van den Nederlandsch-Belgischen spoorweg, de heeren *C. Vermeys* en *E. Serraris*, zijn als opzigter en [illegible] taris bij gezegden spoorweg overgeplaatst. — G[illegible] grijpt onze correspondent deze gelegenheid aan, [illegible] hulde te brengen aan onzen waardigen Minister [illegible] Binnenlandsche Zaken, aan wiens doortastend [illegible] wij grootendeels de zoo spoedige verwezenlijking [illegible] dit gewigtige project te danken hebben. Hij, die [illegible] vele blijken geeft van de stoffelijke belangen des Vaderlands te willen behartigen, zal gewis niet achterblijven wanneer het deszelfs zedelijke belangen geldt. Met [illegible] trouwen, zoo schrijft de bedoelde correspondent, [illegible] wij dan ook de indiening der wet op het lager onderwijs te gemoet.

— Bij de gisteren te Dordrecht plaats gehad hebbende herstemming tusschen de heeren *J. Schouten* Jr. [illegible] *Brunner*, ter verkiezing van een lid voor de Kamer [illegible] koophandel, zijn uitgebragt 20 stemmen; van [illegible] kwam de heer *J. Schouten* Jr. 18 en de heer *H.* [illegible] 2 stemmen, zoodat eerstgenoemde tot lid van [illegible] melde Kamer benoemd is.

Te Werkendam zijn dingsdag ll., ten gevolge van fellen stroom met hoog water, even als voor vijf ..., gedeelten der gezonken stukken op het Steurgat de Werkendamsche Killen weggedreven, waardoor ... voor dit wintergetij en het voorjaar eene nieuwe ...vaart voor de schippers en visschers op het Steurgat ...staat.

— Te Amerongen is tot predikant bij de Hervormde ...meente beroepen ds. *J. J. du Sart*, pred. te Kamerijk, ... te Oijen en Megen de candidaat *L. G. Roijaards*.

... vervulling der vacature, ontstaan door het vertrek ... ds. *A. J. Molenaar* naar Harderwijk, heeft de ...raad der Hervormde gemeente te Scheveningen ge...eerd het volgend drietal van predikanten: dd. *H. W. Verhoeff*, te Zuid-Beijerland; *D Bresser*, te Strijen, *... C. Eykman*, te Nunspeet, welk drietal ter goed...ing aan het Ministerie van Hervormde Eeredienst is ...zonden.

— Namens het Departement van Binnenlandsche Zaken ...zer dagen op het Provinciaal Gouvernement te 's Bosch ...esteed het leveren van 590 last kogelbazalt, voor ...erken in de Killen tot vorming eener nieuwe Mer... onder bovengenoemde gemeente. Dat werk is ...genomen door *J. van Haaften*, te Sliedrecht, voor ...68.

— In eene ll. dingsdag gehouden vergadering der ...eeling 's Hertogenbosch van de Noordbrabantsche ...tschappij van Nijverheid is besloten, een eerbiedig ... aan Z. M. den Koning in te dienen, ten einde ...gstdeszelfs tusschenkomst in te roepen, opdat in ... belang van den handel, de scheepvaart en de nijver... het station te 's Hertogenbosch van den daar te ...len Zeeuwsch-Noordbrabantsch-Limburgschen spoor... zal worden geplaatst in de nabijheid der haven, ... en de Zuid-Willemsvaart, in de tuinen en op de ... bij de esplanade voor het fort Papenbril.

— Eergisteren nacht is het huis van den bakker *H. ...ouw*, bij Roosendaal, geheel afgebrand.

— Eergisteren is te 's Hertogenbosch van wege Z. Exc. ... Minister van Oorlog door den eerst aanwezenden ...ier der genie in die vesting aanbesteed het maken ... een vuur- of verdedigbaren toren in de schans St. ...ries onder Bossum; welk werk is aangenomen door ... heer *J. G. Schull*, aannemer aldaar, voor eene som ... *f* 74,000.

— Eergisteren werd voor het Provinciaal Geregtshof ... Gelderland, ter civiele teregtzitting, in hooger beroep ...handeld de zaak van den weleerw. heer *Te Vaarwerk*, ... K. kapellaan te Amersfoort, gelijk vroeger is gemeld ... de Regtbank te Arnhem veroordeeld van in strijd ... de wet te hebben gehandeld. Het gevorderde verslag ... uitgebragt door den raadsheer-rapporteur, mr. *...lther*. De procureur-generaal mr. *F. S. Op ten Noort* ...te bij gemotiveerd requisitoir de bevestiging van het ... deze door de Regtbank gewezen vonnis. Daarna ... het woord gevoerd door den verdediger van den ...pellant, jhr. mr. *van Nispen van Sevenaer*, die ten slotte ... ontslag van regtsvervolging concludeerde. De uit...ak is bepaald op 10 dezer.

— Door den algemeenen kerkeraad der Nederduitsch ...vormde gemeente te Nijmegen zijn, uit het bevorens ...elde ...estal van predikanten, op het drietal gebragt: *H. Brouwer*, te Oudkerk en Roodkerk; *E. Laurillard*, ... dr., te Zandpoort, en *A. L. Poelman*, th. dr., te ...wierda.

— Ll. zondag ontstond brand te Gramsbergen in de ...ing van de wed. *Olthuis*; het op den zolder aan...zige hooi en stroo is grootendeels verloren, doch van ... het huis aanwezige meubelen het meeste gered.

— Eergisteren is aan de Groningsche Hoogeschool tot ...or in de geneeskunde bevorderd de heer *S. R. D. ... Wageningen*, van Jellum, Friesland, na het verdedigen ... een specimen pathologico medicum inaugurale, *de ...lera Asiatica quae annis* 1854 *et* 1855 *in Urbe ...oningana saeviit.*

— In den nacht van 1 op 2 dezer ontstond brand in ... behuizing, toebehoorende aan *A. P. Honksema* en ...woond door *G. R. Toornbeek* te Opĕnde, welke brand ...danig toenam dat van den inboedel en de zich in den ...kel bevindende goederen niets gered is kunnen worden. ... vrouw met hare vier kinderen hebben zich naauwelijks ...nen redden.

— De waterhoogte te Arnhem was den 4 dezer 2.93 el. ... Rijnhoogte te Keulen was den 4 dezer 12 voet ...uim Keulsch peil (11 voet 10 duim Rijnlandsch).

— De beroemde orientalist baron *Hammer Purgstall*, ... als de stichter der Oostenrijksche Akademie van ...enschappen haar eerste voorzitter was, is den 23sten ll., ...den ouderdom van 83 jaren, te Weenen overleden. ... was niet slechts ridder van een aantal orden, maar, ... veel zeldzamer is, lid van zeven in Europa bestaande ...mische genootschappen. Tot zijne talrijke werken ...ort ook de *Geschiedenis van het Ottomannisch Rijk*, ... door de Turken zelve als de authentieke bron hunner ...orie beschouwd wordt.

— Volgens een berigt van Zr. Ms. Consul-Generaal ...e Havannah, is bij een Koninklijk besluit van 2 sep...ber ll. de Gouverneur-Generaal van Cuba gemagtigd ...orden om aldaar de vrije bereiding van zee-zout te ...orloven. De uitvoer van dit artikel voor den vreemde ...evens vrij van alle regten verklaard. Bij een ander ...uit van 1 september ll. is gezegde bewindsman, op ... verzoek, door de Spaansche Regering gemagtigd om ... de nationale of vreemde schepen, welke van Cuba ...lading medenemen, uitsluitend bestaande in vruchten ...lands, dat is van China'sappelen, citroenen, bananen, ...snoten enz., de tonne-, ponton- en vuurgelden slechts ...orderen voor dat gedeelte van het schip, hetwelk ... die vruchten is aangevuld; terwijl het overige der ...e alzoo vrij van lasten blijft.

Het *Stuivers Magazijn*, waarvan de heeren *Gebroeders ...fante* te 's Gravenhage de uitgave ondernomen en ...gekondigd hebben, belooft, naar het prospectus en ...nommer te oordeelen, niet slechts een allergoed...st, maar tevens een zeer onderhoudend en in vele ...zigen leerzaam en nuttig *Tijdschrift voor Iedereen* te ...n zijn. Wordt het voortdurend in een goeden geest ... zorg geredigeerd, dan wenschen en voorspellen ... dat het een zeer algemeen debiet vinden en in allen ...zigte aan zijn doel beantwoorden zal.

Burgerlijke Stand.

ROTTERDAM den 5 December.

OVERLEDEN: W. T. Remmers, d., 5 m. — M. H. Houtman, d., 10 m. — J. Bouwman, wed F. de Gram, 57 j. — H. Oudkerk, z., 9 d. — A. van Hoewijk, z., 2 m. — P. A. de Wit, d., 6 m. — M. J. Mulders, vrouw van D. Müller, 41 j. — M. F. E. M. Scheepsma, d., 11 m.

BEVALLEN: L. B. de Bruyn Ouboter, geb. Schadee, levenl. z. — J. Guittart, geb. Dunk, d. — C. Mighorst, geb. Visser, d. — J. Rikkers, geb. Bouwmeester, z. — J. van Egeraat, geb. Barends, d. — B. M. J. Kuypers, geb. Carati, z. — W. Jongeneel, geb. Vermeulen de Heer, z.

Zeetijdingen.

Nederland.

HELLEVOETSLUIS 5 dec. (Z. Z. O.—Z. ten O.) Gearriveerd *Ceres* (st.) v. Londen; *Alida Hendrika*, Bieze, v. Libau; *Eersteling*, Coerkamp, van St. Petersburg; *de Elve* (st.) v. Hamburg; *Jan van Galen*, de Boer, v. Brouwershaven, en *Swanland* (st.) van Hull. — Vertrokken *Jacoba*, Schultz, *N. R. Gaz-Fabriek*, Hisschemöller, *St. Andrews*, John, *Princess Royal*, Baxfield, *Pallas*, Westlake, *Fawn*, Ditcham, *Derwent*, Bergen, *Robert & Mary*, Simpson, *Don*, Lonsdale, *Jasper*, Evans, en *James Bales*, Armstrong, alle elf naar Newcastle; *Monumentum*, Gundersen, n. Frederikstad; *Alice William*, Beyarck, naar Dublin; *Gem*, Trewarthen, naar Plymouth; *Sophia*, Rosevear, n. Engeland; *Kate & Jane*, Bell, n. Middlesbro; *Martha*, Besford, en *Cygnet*, Boyce, beiden naar Grangemouth. — Op den Hinder bij de vierde ton zit aan den grond het Noordsch fregat *Heinrich*, kapit. Gundersen, van Dantzig naar Rotterdam.

BRIELLE 5 dec. (Z.—Z. ten W.) Gearriveerd *Prins van Oranje* (st.) van Duinkerken en *Fijenoord* (st.) van Londen.

MAASSLUIS 5 december. De gisteren vertrokken schepen zijn, met uitzondering van de *Prince of Saxe Coburg* en *St. Patrick*, wel in zee gekomen; laatstgenoemde is bij de Pan tegen den Noordwal geraakt. — Heden vertrokken *Favorite*, Fenwick, n. Sunderland; *Queen*, Pallot, n. Newcastle, en *Martinus*, C. de Hooy, naar de Noordzee; de wind Z. Z. W.

BROUWERSHAVEN 5 december. (Z. Z. W.—Z.) Gearriveerd *Constance*, Borcherts, v. Rotterdam n. Batavia (per *Zuid-Holland*).

ZIERIKZEE 3 dec. Gearriveerd *Mary*, Johnson, van ...... naar Rotterdam.

AMSTERDAM 4 dec. Het schip *Barend*, kapitein Dijk, van Kroonstad naar Harlingen, is den 18 nov. met verlies van kluiverboom en met slagzijde te Kroonstad uit zee teruggekomen, en lag den 24 dito binnen het Tolbaken in het ijs. — Het schip *Prins Hendrik*, kapitein Töpper, van Batavia naar Havanna, is den 30 oct. onder noodtuig te Curaçao binnengeloopen, zijnde den 18 oct. op 16 gr. NB. en 65 gr. WL. in eene bui de fokkemast gebroken, waardoor de groote mast mede over boord geraakte en men genoodzaakt was door het geweldig slingeren van het schip de tuigage te kappen; de kapitein en de eerste stuurman waren ziek.

TEXEL 4 december. Nog gearriveerd Zr. Ms. kotter DE VLINDER, stuurman A. Noordzij, v. Vlissingen; *Orient*, Haake, v. Rio-Janeiro, *Lion* (st.) v. Londen; *Jantina*, Olthoff, v. Newcastle, en *Robin Gray*, Dick, van Archangel (met overgeworpen lading, verlies van groote ra en zeilen). — Vertrokken *Natalie*, Lexow, n. Christiania.

TEXEL 5 dec. Gearriveerd *Diana* (st.) van Londen.

VLIE 1 dec. Gearriveerd gisteren *Bertha Victoria*, Strootman, van Livorno; *Wendelina*, Mulder, *Lambertha*, Karst, *Anna Margaretha Adriana*, Stenger, *Æolus*, Klein, en *Martha*, Postema, alle vijf van St. Petersburg; *Afina Agatha*, Mulder, van Riga; *Marie Kirstine*, Larsen, van Odensee; *Sophie*, Sörensen, van Assens, en *Credenda*, Flett, van Antwerpen naar Sunderland (als bijlegger, met verlies van den grooten mast); — heden *Stadt Meppen*, Schleinhege, v. Lubeck; *Tjakina*, van Sluis, van Oudsoen, en *Ida*, Haley, van Dordrecht naar Seaham (als bijlegger, ligt voor de haven van Terschelling).

VLISSINGEN 2 dec. Voor Antwerpen bestemd zijn op de Schelde gearriveerd *Jonge Lieffert*, Bakker, en *Alberdina*, Deddes, beiden van Londen. — De Ned. kof *Pieter*, kapit. van Driesten, eergisteren als bijlegger alhier gearriveerd, is heden morgen in de haven gekomen om te overwinteren.

Buitenlandsche Havens.

Aangekomen:

Te HONG KONG 27 sept. *Proteus*, Kikkert, van Amoy. — Te MOGADOR 6 nov. *Hendrik Carel*, Nieboer, van Antwerpen. — Te OPORTO 29 nov. *Catharina*, Zeegers, van Amst. — Op de Rivier van NANTES 1 dec. *Courier*, Meijer, van Rotterdam.

Te PASOEROEWAN 13 sept. *Osiris*, Cramer, van Soerabaija. — Te TJILATJAP 12 sept. *Macassar*, van der Meyden, en 4 october *Anna Paulowna*, Bek, beiden van Batavia. — Te HARBURG vóór 3 dec. *Joan*, Boer, van Chesme. — Te CUXHAVEN 2 dec. *Annechina Gesina*, Smit, van Patras. — Te KIEL 2 december *Anna Berendina*, Kwint, van Stockholm. — Te ARENDAL vóór 22 nov. *Svanhoide*, Boye, van Amsterdam.

Vertrokken:

Van BATAVIA 25 sept. *Willem de Eerste*, Niedfeld, n. Soerabaija; 3 october *India*, d'Arnaud Gerkens, naar Panaroekan. — Van ANTWERPEN 1 dec. *Wubbina Venema*, Gort, naar Lubeck.

Van CADIX 22 november *Neptunus*, Ringeling, naar Rio Grande; 25 dito *Visscherij en Handel*, van der Borden, n. Gibraltar. — Van BORDEAUX 1 dec. *Bordeaux* (st.) naar Rotterdam.

UITGEKLAARD: Van WILMINGTON 13 nov. *Karel August*, Gerrebrandts, naar Rotterdam. — Van CHARLESTON 14 november *Fanny Fern*, Dresser, n. Amst. — Van GIBRALTAR 19 november *Fortuna*, Noordhoek, naar Havre.

De Ned. bark *Economist*, kapitein Olivier, van Trebisonde naar Batavia, is den 23 nov. de Straat van GIBRALTAR gepasseerd.

Te KANSÖ (Noorwegen) binnengeloopen vóór 27 nov. *Jufvrouw Hillegonda*, Giezen, van St. Petersburg n. Rotterdam, en *Bougina Lammechina*, Veenhuizen, van Libau naar Schiedam, beiden wegens tegenwind.

In de SOND gearriveerd: 28 nov. *Vriendschap*, Bieze, van Dantzig n. Newcastle; — 29 nov. *Filippus Cornelis*, Meeter, naar Bordeaux, *Harmonie*, Kayser, n. Perth, *Tiessina*, Mooi, n. Hull, *Vriendschap*, Holstein, en *Hendrika*, Boswijk, beiden n. Harlingen, alle vijf van Dantzig; *Elsje*, Scherpbier, n. Hull, *Sancta Maria*, Swart, n. Londen, en *Martha Alida*, Karst, n. Lynn, alle drie v. Koningsbergen; *Verwisseling*, Boon, n. Londen, en *Frouwina*, Bakker, n. Engeland, beiden v. Riga; *Marne*, Beukema, n. Alblasserdam, en *Jantina Cornelia*, Orsel, n. Engeland, beiden v. v. Stockholm; *Vrouw Renske*, Konterman, v. Thisted naar Stettin; *Sophia Theresia*, Olofsson, v. Umea naar Dordrecht, en *Elise*, Lübben, van Libau n. de Maas; — 30 dito *Udo Frederik*, van der Werff, van Riga; — 1 dec. *Ondine* (st.), Bakema, van Pillau n. Amst.

TONNINGEN 2 dec. De Eider drijft vol ijs. De volgende Ned. schepen liggen alhier in de haven: *Gustaaf Willem*, Kaszens; *Adriana*, Mos; *Grunus*, van Driesten; *Gesina Elsina*, Deen; *Juliana Louisa*, Sprik; *Willemtina*, Glim; *Wendelina*, Hilbrands; *Wobbechina*, de Vries, en *Tweeling*, Schoemaker.

CUXHAVEN 3 dec. De stoomboot *Amsterdam*, kapit. Wigman, van Amst. naar Stettin, is heden middag alhier uit zee teruggekomen en in de haven gehaald, om eenige schade aan den ketel te herstellen.

Engeland.

Te LONDEN gearriveerd 3 dec. *Catharina*, Hillebrandt, en *Gesina Alida*, Botje, beiden van St. Petersburg; — in lading *Margaretha Gesina*, Stuit, naar Santander, en *Martha*, Syers, naar Rott. Te HARWICH 2 dec. *Jane*, Juby, van Groningen naar Ipswich. Te GRIMSBY 29 nov. *Eltje Heidema*, Stomp, van Amsterdam. Van GLASGOW vertr. 1 dec. *Elizabeth*, Owen, n. Batavia en Singapore. Van LIVERPOOL uitgeklaard 2 dec. *Jacobus*, Borst, n. Fernambuck. Van SUNDERLAND vertr. 2 dec. *Sine Nomine*, Loeff, n. Vlissingen.

Het Ned. schip *Clasina Aldina*, kapit. Wirtjes, van Lissabon naar Liverpool, te MILFORD binnen, heeft den 1 dec. de reis voortgezet.

Het schip *Berlin*, kapit. Stoddart, van Akyab te FALMOUTH binnen, is den 2 dec. op bekomen order naar Amsterdam gezeild.

FALMOUTH 4 dec. Het Ned. kofschip *Adriana Sophia*, kapit. Bakker, gisteren van hier n. Cork vertrokken, is op de Manacle rotsen bezet geraakt; heeft een loods en assistentie bekomen.

Het schip *Petronella Catharina*, kapit. T. Hagen, van Amsterdam naar Batavia, te PLYMOUTH binnen, heeft den 15 nov. de reis voortgezet.

Het schip *Comely*, kapit. M'Cullock, van Rotterdam n. Grangemouth, was den 2 december op de hoogte van DOUVRES.

DOUVRES gepasseerd 3 dec. *Rotterdam* (st.) van Rotterdam naar Marseille.

In DUINS binnengeloopen 2 dec. *John & Ann*, Bruce, v. Schiedam n. Sunderland; 3 dito *Pearl*, Cademy, van Liverpool n. Dordrecht.

Te BRIDLINGTON binnengeloopen 1 dec. *Adriana Francisca*, van Eyk, van Vlissingen naar Hartlepool.

Gepraaid:

Den 28 sept., op 20 gr. ZB. en 74 gr. OL., de brik *Bantam*, kapit. B. G. van den Bolck, v. Batavia n. Amsterdam.

Den 5 october, op 8 graden 18 min. NB. en 23 gr. 21 min. WL., *Vrije Handel*, Stenders, van Gothenburg naar Melbourne.

Den 9 october, op 32 gr. ZB. en 32 gr. OL., *Generaal Baron van Geen*, G. Rotgans, van Batavia naar Dordrecht.

Den 11 october, op 1 gr. 23 min. NB. en 21 graden 7 min. WL., *Cornelia Mathilda*, J. J. Muntendam, van Hartlepool naar Punte Gale (Ceylon).

Den 13 october, op 4 graden 8 min. NB. en 21 gr. 23 min. WL., *Elizabeth Anthonia*, J. Jansen, van Amst. naar Batavia.

Den 1 november, op 14 gr. 33 min. NB. en 26 gr. WL., *Admiraal de Ruyter*, S. Stapert, van Amsterdam naar Padang.

Den 1 november, op 15 gr. 3 min. NB. en 27 gr. 32 min. WL., *Mary & Hillegonda*, Prater, van Rotterdam, en *Laurentius & Emilia*, Knappert, van Amsterdam, beiden naar Batavia.

Den 5 november, op 8 gr. NB. en 23 gr. WL., *Batavier*, N. F. Hoek, van Rotterdam naar Rangoon.

Den 29 november, op 49 gr. 30 min. NB. en 6 gr. 20 min. WL., de Ned. bark *Amerika*, kapit. P. L. Zeeman, v. Amst. n. Batavia.

Cargalijsten.

Rotterdam.

BALTIMORE, Luna, A. Hilcken. — 189 v. Tabak, 3 Monsterkisten, 19,050 st. Duigen en 72 vaatj. Appelen, Kreglinger en Co.; 100 z. Schors, B. A. Mispelblom en Co.; 270 v. Tabak en 1 Monsterkist, Mees en Moens; 50 v. Meel, Wambersie en Crooswijck; 25 v. Tabak en 1 Monsterkist, R. Kraemer en Co.; 200 vaatj. Meel, Bus en de Critter; 75 vaatj. Appelen, W. Bunge en Co.; 30 v. Tabak en 1 Monsterkist, van Oversee en Co.; 12 v. Tabak en 1 Monsterkist, Hoffman, Dorrepaal en Co.; 267 v. Tabak, 4 Monsterkisten en 100 zakk. Rogge, W. A. Fuchs en Co.; 50 v. Tabak en 34 v. Koopm., Order buiten de Stad; 200 vaatj. Harst, 250 vaatj. Meel, 26 v. Tabak, 1 Monsterk. en 15 v. Koopm., Order.

Amsterdam.

BATAVIA, Aldebaran, Meyboom. — 6031 b. Koffij. 1656 kan. Suiker, 775 sch. Tin, 50 pic. Sapanhout en 1921 bossen Bindrotting. NHM.

BATAVIA, Neptunus, Schuurman. — 5160 b. Koffij, 2088 kan. Suiker, 941 sch. Tin, 105 f. Noten, 61 f. Foelie, 2992 st. Koehuiden en 6119 boss. Bindrotting, NHM.

In lading liggende Schepen.

Te Rotterdam:

BATAVIA en SAMARANG en eventueel SOERABAIJA, voor Passagiers en Goederen, het buitengewoon snelzeilend gekoperd Nederl. Barkschip *Maarten van Rossem*, kapit. *G. F. Rijken*, hebbende uitmuntende Inrigtingen voor Passagiers en voerende eenen geëxamineerden Scheeps-Doctor. Adres bij de Reeders *van Oversee en Co.*, of bij de Cargadoors *P. A. van Es en Co.*, te Rotterdam.

BELFAST, het Nederl. Kofschip *Vriendschap*, kapit. *T. F. Bakker*. Adres ten kantore van *Kuyper, van Dam en Smeer*.

BERGEN, het Nederl. Schoener-Kofschip *Gier*, kapitein *B. G. Lambach*. Adres ten kantore van *Kuyper, van Dam en Smeer*.

BREMEN, het snelzeilend Bremer Fregatschip *Louisa Maria*, kapit. *C. A. Wencke* Jr. Adres ten kantore van *Kuyper, van Dam en Smeer*.

JAVA, mede voor Passagiers, waartoe hetzelve uitmuntend is ingerigt, het nieuw extra op de zeilage gebouwd Nederlandsch gekoperd Campagne-Barkschip *Landbouw*, kapitein *P. A. Kleynenberg*, voerende eenen geëxamineerden Scheepsdoctor. Adres ten kantoren van *Kuyper, van Dam en Smeer* en *Hudig en Blokhuyzen*.

SOERABAIJA, voor Goederen en Passagiers, het nieuw-gebouwd gekoperd Nederl. Campagne-Barkschip *Mr. Isaac da Costa*, kapit. *M. Lösschen*, hebbende uitmuntende Inrigtingen voor Passagiers en voerende eenen geëxamineerden Scheepsdoctor. Adres bij de Cargadoors *P. A. van Es en Co.*, te Rotterdam, en *de Coningh en Bert*, te Amsterdam.

TAFELBAAI en ALGOABAAI, het snelzeilend Engelsch Barkschip *Star of Peace*, kapit. *J. J. Holdsworth*. Adres ten kantore van *Kuyper, van Dam en Smeer*.

VENETIE, het snelzeilend Nederl. Schoonerschip *Zeven Sterren*, kapit. *H. R. Ruhaak*. Adres bij *Kuyper, van Dam en Smeer*.

Te Vlaardingen:

GIBRALTAR en MALTA, het Nederlandsch Hoekerschip *Oceaan*, kapit. *G. van Duffelen*. Adres bij *Kuyper, van Dam en Smeer*.

LISSABON, het nieuw gebouwd Nederl. Hoekerschip *Jonge Wouter*, kapitein *M. Kwakkelsteyn*, om spoedig te vertrekken. Adres ten kantore van *Kuyper, van Dam en Smeer*.

Marktberigten.

SCHIEDAM den 5 December.

GRANEN. Verkocht: Rogge, 144, 145 ℔ Arch. *f* 253, *f* 255 6/w.

MOUTWIJN	per Ned. Vat zonder Fust	*f* 23. —	zonder
JENEVER	» » » »	» - 28. 50	de
AMST. PROEF....	» » » »	» - 29. 75	belasting.

DORDRECHT den 4 December.

GRANEN, ZADEN enz. Door het vriesachtige weder waren heden weinig koopers uit de omstreken ter markt en was de omzet in Tarwe tot iets lager prijzen hoogst onbeduidend. Mooije Zeeuwsche, Vl. en Overm. *f* 11. 80 a *f* 12. 20, blaauwe en geringe *f* 9. 20 a *f* 10. 20, Zomertarwe *f* 9. 30 a *f* 10. 30. Rogge. Zeeuwsche, Vl. en Overm. schaarsch en tot 20 c. hooger grif te verkoopen; bij uitslijting is van eene aangekomene lading zeer mooije Amerik. op 154/2 Ned. ℔ a *f* 285 verk. Zeeuws., Vl. en Overm. *f* 7. 80 a *f* 8. 40. Gerst. Winter schaarsch en in de beste soorten prijshoudend. Zomer flaauw en 10 c. lager. Flakk. en Overm. Winter *f* 6. 30 a *f* 6. 60, dito Zomer *f* 6 a *f* 6. 20. Spelt als vorige week van *f* 3. 50 tot *f* 4. 20 verkocht. Haver vond tot genoteerde prijzen goede vraag. Zeeuwsche en Inl. Voeder *f* 2. 80 a *f* 3. 20, dikke dito *f* 3. 70 a *f* 4. 20. Boekweit met goeden handel en is bij partij voor mooije Rozendaalsche op 70 Ned. ℔ *f* 250 ingewilligd. Paardenboonen traag en 10 c. lager; mooi Overm. zakgoed *f* 6. 50, mindere en wakke *f* 5. 70, *f* 6. 20 naar kwaliteit. Duivenboonen vonden weinig vraag en zijn 20 c. lager van *f* 7 tot *f* 7. 50 te noteren. Witte Boonen prijshoudend; zijn naar deugd van *f* 7 tot *f* 11 verkocht. Bruine Boonen onveranderd van *f* 7 tot *f* 9 naar deugd betaald. Blaauwe Erwten tot vorige prijzen, als best kokende van *f* 8 tot *f* 8. 20 en de mindere van *f* 7. 50 tot *f* 7. 70 wel te verkoopen. Koolzaad iets duurder betaald, voor mooi Overm. zakgoed tot £ 84 besteed; op 9 vat was hetzelve in deze maand te leveren a £ 86 en april 1857 a £ 87 te bekomen. Buitenlandsch Slaglijnzaad weinig ter markt, alleen ter veil 112 ℔ Morshansky a *f* 390. Inl. Zaailijnzaad vindt wekelijks goeden aftrek; noteren 1ste soort *f* 4. 60 tot *f* 4. 70 en 2de soort *f* 4 tot *f* 4. 20 per achtendeel. Kanariezaad slap en *f* 1. 50 per mud lager van *f* 12. 50 tot *f* 13. 50 verkocht. Hennepzaad vindt weinig vraag en is lager a *f* 225 te bekomen. Raapolie schaarsch en willig; vliegend a *f* 54 gedaan, 1 Mei 1857 *f* 48½ waard. Lijnolie zeer schaarsch en *f* 1 hooger; vliegend a *f* 46½ en op 6 weken a *f* 46½ gedaan. Raapkoeken stil. Lijnkoeken tot genoteerde prijzen begeerd. Harde Raapkoeken per 1040 stuks *f* 90 a *f* 92, idem Lijnkoeken per idem *f* 105 a *f* 110, zachte Lijnkoeken per idem *f* 120 a *f* 130.

AMSTERDAM den 5 December.

GRANEN enz. Tarwe in een doen, 127 ℔ O. Witbonte Pools. *f* 480; 127, 129 ℔ Jar. dito *f* 450, *f* 455; 131 ℔ N. Kleefs. *f* 400 bij partij: 127 ℔ O. en N. Rijn *f* 375: 127 ℔ N. Geldersche *f* 370; 126 ℔ N. Brunswijker *f* 355. Rogge onveranderd, 116 ℔ Petersb. *f* 219; 118 ℔ dito *f* 225; 116, 119 ℔ fijne Zweedsche *f* 220, *f* 240. Gerst, Haver en Boekweit zonder handel.

ZADEN enz. Koolzaad onveranderd: op 9 v. Olie te leveren in Dec. £ 85½, in Sept. £ 76. Lijnzaad in een doen: 105, 106 ℔ Arch. *f* 345. Raapolie prijshoudend: op 6/w. *f* 57½; vlieg. *f* 56½; 1 Mei *f* 48½. ½. Lijnolie prijshoudend: op 6/w. *f* 42½; vlieg. *f* 41½; 1 Maart, April en Mei *f* 38 a ½. Hennepolie op 6/w. *f* 48½; vlieg. *f* 47. Raapkoeken per 1040 st. *f* 95 a *f* 100. Lijnkoeken per 104 st. *f* 9 a *f* 14½.

Beursberigten.

LONDEN den 5 December.

De Geconsolideerden 3 pc. 95⅜ a ⅞. Spanje 1¼ pc. 24⅝ a ⅜; dito Buitenl. 3 pc. 43 a ¼; dito Cert. 6 a ½; dito Amort. 6 a ¼. Mexico 3 pc. 22¼ a ½.

WEENEN den 5 December.

Nationale Metalliek 5 pc. 84¼; Metalliek 5 pc. 83¼. Wissel Londen *f* 10. 16. Zilver *f* 6.

AMSTERDAM den 5 December.

			Laagste koers.	Hoogste koers	Geblev. koers.
NEDERL.,	Werkelijke Schuld.....	2½ pCt.	62 15/16	63	63
»	dito dito	3 »	74 15/16	75	
»	dito dito	4 »	94 3/16	94¼	94¼
»	Amort.-Syndicaat	3½ »			
»	Handel-Maatschappij ..	4½ »			
»	O. I. Leening	4 »			
»	Leen. Holl.-Spoorweg	4½ »			
»	Rijn-Spoorweg.........	4½ »			
»	Maatsch. v. Weldadigh.	4 »	74		
FRANKR.,	Certificaten............	3 »			
RUSLAND,	Obl. bij *Hope & Co*.....	5 »	102¾		
»	dito dito 1828/29	5 »	101⅝		
»	Cert. dito 1831/33	5 »			
»	dito dito 1840...	4 »	83¼		
»	dito bij *Stieglitz*	4 »	82⅞		
»	dito » dito Nieuwe	5 »			
»	dito » dito 1855 dito	5 »	94 15/16	95⅛	95⅛
»	dito te Londen	4½ »	92¾		
»	Certific. van Assign...	6 »	62¾		
»	Inschr. dito	6 »			
POLEN,	Aand. 1835, *fl.* 500....	*f*	152		
»	Obligatien	4 pCt.			
SPANJE,	Buitenlandsche	1¼ »	23¼	23 5/16	23¼
»	dito	3 »	41⅝	41 11/16	
»	Binnenl. a *f* 6000	3 »	37½	37⅝	37 9/16
»	Amortisable Schuld....	....	6⅛	6 3/16	
»	Bewijzen van Coupons..	....	6	6 3/16	6 3/16
OOSTENR.,	Obl. bij *Goll en Co*....	5 pCt.			
»	dito dito	4 »			
»	dito Metall. Oude	5 »	74 3/16	74⅜	74⅜
»	dito Nieuwe bet te Amst.	5 »	83¼	83½	
»	dito Nation. Metalliek.	5 »	75 7/16	75⅝	75⅝
»	dito Metalliek	2½ »	38¼	38⅜	38⅜
»	Weener Aand. fl. 250..	4 *f*	319		
BELGIË,	Certificaten.............	2½ »			
»	dito bij *Rothschild*	2½ »	51½		
PORTUG.,	Oblig....................	3 »	44¾		
»	Uitgest.	....			
VENEZ.,	Oblig.	4½ »	33 3/16	33 5/16	
»	Uitgest..................	1⅜ »	14 3/16		
GRENADA,	Oblig....................	3 »	21¼		
»	Uitgestelde..............		6¾		
MEXICO,	Oblig.	3 »	20½	20⅝	
»	dito, Onbepaalde.....	3 »			

Pruis. Aand. *f* 207. Brazilië, 1824, £ 100, 5 pc., 96⅜; idem £ 200, 5 pc. 96½; idem 1843, £ 100. 5 pc., 96⅜. Illinois 87⅞ a 88.

Beleening 5 pc. Prolongatie 5½ pc. Disconto 5 pc.

Heden waren Hollandsche fondsen, bij eenigen handel in 2½ pcts., wederom onveranderd; ook in vreemde was weinig variatie, alleen Spaansche Coup.-Bewijzen tot verhoogde koersen gevraagd.

Laatste prijzen ten 5 ure. Holland 2½ pc. 63. Spanje 1¼ pc. 23 5/16 a ¼; dito Binnenl. 3 pc. 37⅝. Oostenrijk Metall. 5 pc. 74⅜.

ROTTERDAM den 5 December.

Nederlanden, Werkel. Schuld, 2½ pc., 62 15/16; idem, 4 pc., 94. Belgie, bij *Rothschild*, 2½ pc., 50⅞. Spanje, 1¼ pc., 23¼; Cert. Coup. 6⅛ l. k., 6¼ h. k., 6 3/16 gebl. k. Rusland, Cert. bij *Stieglitz*, 1854, 5 pc., 93¼; idem 1855, 5 pc., 94⅞ l. k., 94 15/16 h. k., 94⅞ gebl. k. Oostenrijk, Metalliek, 2½ pc., 38⅜; idem Rente te Amst. 5 pc., 83¼; Nationale, 5 pc., 75⅝. Mexico, Oblig. £ 100, 3 pc., 20 9/16.

In Binnenlandsche fondsen was de omzet beperkt en de prijzen iets minder. Van Buitenlandsche bepaalde zich de handel hoofdzakelijk tot Certificaten Spaansche Coupons, die ca. ¼ °/₀ hooger blijven. Overigens weinig handel of variatie.

Wisselkoersen.

ROTTERDAM den 5 December.

Londen..... 2 maanden *f* 11. 52½, kort *f* 11. 62½.
» ...... 3 » —.—, » —.—.
Hamburg .. 2 » 34⅝. » 35 3/16.

AMSTERDAM den 5 December.

Hamburg	2 maanden	34⅝	geld.	Londen...	3 maand.	—.—	geld.
idem ..	zigt.......	35 3/16	»	Lissabon..	3 ———	40	»
Londen..	2 maanden	11.52½	»	Porto.....	3 ———	40	»
Idem..	zigt.......	11.65	pap.	Petersb...	2 ———	182½	»

Prijzen der Buitenl. Coupons
en UITGELOTE OBLIGATIEN.
AMSTERDAM den 4 December.

Metalliek...........	*f* 27. 80.	Spaansche Piast.......	*f* —. —.
Nat. Met. Coup.....	- —. —.	Hamb. Russen.........	- 38¼. —.
Napelsche	- —. —.	Russ. in Zilv. R.......	- 36⅜. —.
Div. Eng. in £.....	- 11. 57½.	Poolsche in fl.........	- 27½. —.
Eng. Russen........	- 11. 57½.	Coup. Port. 1 Jan. 1848 per £ 2........	- —. —.
Fransche............	- 55½.	Spaans. Coup. per fr.	- —. —.
Belgische............	- 55⅝.	Papier Mand..........	- —. —.
Pruissische	- 34½.		

Handelsberigten.

AMSTERDAM den 5 December.

TIN. Van Banca zijn 400 blokken tot *f* 84 afgedaan.

LONDEN den 3 December.

GRAANMARKT. Engelsche Tarwe werd grif verkocht, doch buitenlandsche was slechts matig gevraagd. Meel vond koopers tot vorige prijzen. Gerst werd tot ruim vorige prijzen van de hand gezet. Boonen en Erwten onveranderd. Haver door groote aanvoeren meer aangeboden. Zaden prijshoudend.

LIVERPOOL den 3 December.

KATOEN met goede vraag. Verkocht 8000 b., waarvan 1500 op speculatie en voor uitvoer. De Suratte geld 4¼ tot 5⅜ d., de Fernambuck 7¾ a 7⅞ d.

ANTWERPEN den 4 December.

KOFFIJ goed gesouteneerd. Men is begonnen met een gedeelte der lading Santos per *Lucy Carolina* te verkoopen tot zeer ferme prijzen en bestaande uit 1200 b., waarvan tevens een gedeelte voor uitvoer is geplaatst. — RIJST. Sedert gisteren zijn nog 1000 z. uncleaned Arracan en 1000 z. gepeld verkocht. — KATOEN bij voortduring stil. Slechts een partijtje van 25 b. Louisiana is terug gekocht. — VERWHOUT. In Campêche St. Domingo is veel omgegaan, bedragende gezamenlijk ca. 400,000 kil., waarvan 160,000 kil. per *Isaac Bell*, 100,000 kil. per *Sheridan* en het restant van andere partijen. — HENNEP. Zoo men wil zijn 600 b. Manilla per *Cuitsaux Wattel* verkocht. — HONIG. Heden werd het restant der lading per *John H. Elliot* geplaatst, zijnde 96 fusten tot fl. 20½ in entrep. — POTASCH. Amerikaansche stil en te koop tot fl. 28 voor 1ste soort. Van Russische dito zijn 10 v. tot fl. 23 geplaatst. — HARST. De prijs van bruine Amerik. wordt gehouden op fl. 2⅔, doch er doen zich geen koopers voor. — TALK goed gestemd; ca. 2000 kil. Inl. vonden heden koopers. — SUIKER. Van Ruwe zijn omgezet 150 k. Havanna per *Sedulous*. Van Geraffin. zijn verhandeld ca. 10,000 kil. gebroken R. B. A. — GRANEN. Tarwe als vroeger stil. In disp. Inlandsche Rogge is nog al wat omgegaan tot fl. 8⅝ a 8¾ per 70 kil. Op Januarij zijn verhandeld ca. 500 hect. tot fl. 8½. Voor circa 500 hect. Amerik. is betaald fl. 9½. Gerst ferm. Zeeuwsche wordt gehouden op fl. 8½ per 62 kil.

MARSEILLE den 3 December.

GRANEN. Door de vele stormen welke op zee hebben plaats gehad met weinig aanvoeren. Disp. Pools. Tarwe wordt per lading genoteerd op fr. 43. 50 a 44. Afrikaansche fr. 48. 50. Disponibele Poolsche op levering van 3/m. 44; dito Afrikaansche fr. 48. 50 per lading.

PEZENAS den 1 December.

AMANDELEN. Door de hooge vorderingen der houders met weinig koopers. Een partijtje Juffers dito vond evenwel koopers tot fr. 72 per 50 kil. Zoete dito zijn gedaan tot fr. 108 en fr. 110. Bittere tot fr. 88 en 86. — KANARIEZAAD. Hetgeen hiervan nog aan de markt gevonden wordt is van zeer ord. kwaliteit en wordt evenwel nog betaald met fr. 68 a 73, het gemeene met fr. 55 a 65.

DANTZIG den 1 December.

GRANEN. Voortdurend flaauw en met weinig handel. Voor 122 ℔ Roode Tarwe is betaald fl. 420. Rogge flaauwer en alleen met handel voor de cons., 140 ℔ geldt 48 sgr., 142 ℔ 50 sgr., 126 ℔ 56 sgr. per scheffel. Gerst; 104 ℔ 45 sgr. per scheffel.

STETTIN den 3 December.

GRANEN. Tarwe in loco stil. Op het voorjaar met eenige meerdere beweging. Rogge in een doen. Gerst flaauw. — RAAPOLIE in dezelfde verhouding, doch stil, in loco gedaan rth. 16. 7/12 a ⅛, op Dec. 16½ a 16¼, op Januarij 16¼, op Mei 15⅞. Lijnolie met fusten op Dec. gedaan tot rth. 15. Prima Palmolie van Liverpool in loco gedaan tot rth. 16½, op levering gedaan tot rth. 16⅓.

ST. PETERSBURG den 1 December.

TALK. Op Augustus R. 155

Advertentien.

Voor de vele bewijzen van deelneming, mij betoond bij het afsterven mijner diep betreurde Echtgenoote, MARIA ARBON, betuig ik, ook namens de wederzijdsche Betrekkingen, mijnen opregten dank.

Rotterdam
5 December 1856. F. H. BATENBURG *Jr.*

Voor de vele bewijzen van deelneming, mij bij het overlijden van mijne waarde Echtgenoote betoond, betuig ik, ook namens mijne Kinderen en Behuwdkinderen, mijnen opregten dank. S. DE LANGE *Hz.*

Voor de bewijzen van deelneming, ons bij het overlijden van ons geliefd jongste Kind betoond, betuigen wij onzen hartelijken dank.

Rotterdam P. H. SMALT.
6 December 1856. A. E. C. SMALT, SANDERSON.

Voor de vele blijken van deelneming, betoond bij het overlijden van den Wel Edelen Heer SIMON VAN DER WILLIGEN, betuigt de Familie haren opregten dank.

*** Al degenen die te vorderen hebben of verschuldigd zijn aan wijlen den Heer **JOHANNIS VAN DORP**, den 22 November alhier overleden, worden verzocht daarvan opgave te doen voor of op den 20 dezer maand December, ten Kantore van SCHADEE & Co., in de Wijnstraat, wijk 2, n.° 35.

*** De Ondergeteekende is voor **Consulterend** **Lijders** te Rotterdam voortaan te spreken in het *Nie* *Bad-Hôtel*, van den Heer *Cranenbroek*, onder de Boom *iederen Dingsdag*, na **10** ure.

Voor **Ooglijders** en voor **Patiënten met** **brekkigen ligchaamsbouw** is de tijd van 2 3 ure na den middag beschikbaar gesteld.

Dr. W. HENDRIKSZ,

Consulterend Geneesheer en Oogarts van Z. den Koning en Directeur van het Geneesk Etablissement ZUIDERBURG, *nabij 's Gravenh*

*** COMMISSARISSEN tot de SPIJSUITDEEL bereid zijnde om gedurende den naderenden Winter te belasten met het doen **Bereiden** en **Uitde** van Warme Voedzame **SPIJS** aan de behoeftige zetenen, zullen te dien einde INTEEKENING-BILJET rondzenden. De tijd der Uitdeeling voor dit Sais is bepaald op twaalf achtereenvolgende Weken e Prijs vastgesteld op *f* **2. 40** per Portie, *driemaa* de Week uit te deelen, waarmede zal worden aangeva op Maandag 5 Januarij 1857.

Commissarissen vertrouwen ook dit maal in hoop op ruime deelneming niet te zullen worden te gesteld.

D. BLANKENHEYM.
J. J. TAVENRAAT.
W. A. VAN DER WE
A. C. DALEN.
G. A. BLANKENHEY
Rotterdam W. N. ROSE.
den 5 December 1856. J. P. THOOFT, *C. Jz.*
C. E. VIRULY.
G. J. MEES.
H. J. BURGER.

*** Door ***GEBROEDERS BELINFANTE***, te 's Gravenhage, is verzonden het **1ste Vel** va

STUIVERS MAGAZIJN.
TIJDSCHRIFT VOOR IEDEREEN.

Het TIJDSCHRIFT VOOR IEDEREEN moet in de eerste plaats goedkoop zijn: daa ontvangt men voor *f* 1. 30 een Boekdeel, dat zoo veel inhoudt als 100 vellen dr in gewoon 8vo.

Omtrent den inhoud leest men in het Prospectus:

Het moet een Tijdschrift worden, bij duizenden verspreid, dat zich aanbeveelt door eene groote scheidenheid van inhoud. Men zal er Novellen, Reizen, Ontdekkingen, Uitvindingen, Populair Wetenschapp Onderwerpen, welke op praktisch terrein te huis behooren, ja, tot Huisselijke zaken toe, in vinden, zóó ingek dat zoowel de meer beschaafde als de min ontwikkelde Lezer daarin wat van zijne gading vindt. Een Tijds voor iedereen, in den volsten zin des woords.

INHOUD VAN HET 1STE VEL: Een Staatkundig Huwelijksplan. — Twee levens. — Douglas Jerrold. — Statisti Gratis Advyzen. Gedachten enz. — Allerlei. — Recepten, Raadgevingen enz.

Het **STUIVERS MAGAZIJN** wordt uitgegeven in royaal 8vo. De zestien compres gedrukte pagina's z zoo veel als vier gewone vellen druks beslaan.

Jaarlijks worden 52 vel uitgegeven, welke twee flinke Boekdeelen vormen.

Men kan die Boekdeelen in losse vellen, a 5 *Cents* per vel, of in 12 maandelijksche afleveringen, me kleurden Omslag en Inhoudsopgave, a 25 *Cents* per aflevering, bekomen.

AFGIFTE van
BROOD- en TURFKAARTEN
van het OUDEMANNENHUIS.

REGENTEN van het OUDEMANNENHUIS enz., te *ROTTERDAM*, zullen op Maandag 8 December 1856, in het Oudemannenhuis op de Hoogstraat, de **BROOD- en TURFKAARTEN** voor de Winterbedeeling van dat Gesticht afgeven aan de Gebenificeerden, wier Geslachtsnamen beginnen met de letters:

A, B en C............. ten 10 ure des morgens;
D, E, F, G en H...... „ 11 „ „ „
I, K, L en M.......... „ 12 „ „ „
N, O, P, Q, R, S en T „ 6 „ „ avonds;
U, V, W en Z......... „ 7 „ „ „

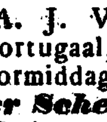
Regenten herinneren hierbij dat iedere Gebenificeerde hare Bedeelingskaart moet medebrengen en vertoonen; dat zij, die in dit jaar verhuisd zijn, schriftelijke opgave van Wijk en Nommer van hare tegenwoordige Woonplaats moeten overleggen; dat iedere Gebenificeerde in Persoon moet tegenwoordig zijn op den hierboven voor haar bepaalden tijd, terwijl alleen Ziekte-Attesten van bekende Geneesheeren en op bovengemelden dag afgegeven in aanmerking kunnen komen, en dat ieder, die mogt verzuimen de hier gestelde bepalingen na te komen, van de Bedeeling gedurende dezen Winter zal verstoken zijn.

D. R. GEVERS DEYNOOT,
Amanuensis.

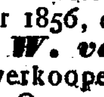
NIEUWE
ROTTERDAMSCHE GAZFABRIEK.

Indien van wege de gemeente Rotterdam geene belasting zal geheven worden van de **COKES**, zijn, zoo ver de voorraad zal strekken, dezelve gedurende deze maand te verkrijgen voor **65** *Cents* het Mud.

Rotterdam Namens de Directie,
5 December 1856. P. VAN LIMBURGH.

Verkoop van
YPEN BOOMEN.

A. J. VAN DER POEST CLEMENT, Notaris te Poortugaal, zal op Zaturdag den 13 December 1856, des voormiddags ten 10 ure, ten Herberge van ***W. van der Schee***, te Poortugaal, in het openbaar verkoopen:

Ruim **100** Stuks zeer Zware en Gladde Opgaande **IJPEN BOOMEN**, staande op de Meeuwenplaat, onder Hoogvliet, zeer gemakkelijk te Water te vervoeren.

Nader onderrigt te bekomen bij den Heer **J. B. Vermaat**, te Poortugaal, en genoemden Notaris **van der Poest Clement.**

*** DIRECTEUREN der BANK van LEENING te *ROTTERDAM* zullen, op Donderdag 11 December 1856, of volgende dagen, doen verkoopen **alle** voorhanden **PANDEN**, die in **Julij, Augustus** en **September** 1855 zijn beleend. Diegenen welke den verkoop hunner Goederen wenschen voor te komen, zullen de daarop verschenen Interessen moeten afdoen vóór of uiterlijk Maandag 8 December 1856.

Schouwburg *Concordia*,
op de Kruiskade.

KONINKLIJKE HOLLANDSCHE TOONEELISTE

Directie: ***BREEDÉ & VALOIS.***

(N.° 7 *van 't Abonnement.*)

ZATURDAG den 6 DECEMBER 185

BUITENGEWONE VOORSTELLING,

met medewerking van den Ridder ***W. P. de C. Vr*** vroeger Hof-Kamerzanger van Z. M. *Willem II.*

VOOR TE DRAGEN LIEDEREN:

1. **DE KONING LEEV'!** woorden van *To* muziek van *Mühlenfeldt.*
2. **ONS VADERLAND,** woorden van *Groenew* muziek van *Holl.*
3. **HET VOLKSLIED,** woorden van *To* muziek van *Wilms.*

OP TE VOEREN STUKKEN:

DE LANDHOEVE VAN PRIMROSE, Come Vaudeville, in 1 bedrijf, naar het Fransch, door *W. Gr*

DE TOOVERGODIN, Tooneelspel in 1 bedrijf, het Fransch, van *Octave Feuillet*, door *C. H.* (nooit in het Nederduitsch vertoond).

TWEE HELDEN, of *Eene les voor de Vro* Blijspel in 1 bedrijf, *Marsano* vrij gevolgd, door *J Sterk.*

VOLGORDE: 1, *de Landhoeve;* 2, *de Koning le* 3, *de Toovergodin;* 4, *Ons Vaderland;* 5, *Pauze;* 6, *Helden*, en 7, *het Volkslied.*

Aanvang ten 6½ ure

Entree-Prijs *f* 0. 99. Na 9 ure 50 *Cents*

Plaatsen kunnen aan het Lokaal besproken w a 10 *Cents* extra voor iedere plaats.

De Brochures van *Eene les voor de Vrouwe* a 50 *Cents* te bekomen bij de Boekhand *Altmann & van der Palm.*

MAANDAG den 8 DECEMBER,
Benifice-Voorstelling van

Mw. Valois-Sablairolles.

In de Zaal mag niet gerookt worden.

SALON DES VARIÉTÉ

te Rotterdam, in de Lombardstraat,
onder Directie van ***EDUARD BAMBE***

ZATURDAG 6 DECEMBER 1856,

Buitengewone Voorstelling, met mede van de Familie *SOUVERIN* en *JUSTIN WE* Artisten van het Hypodrome en Cirque *Napol* Parijs (9 Personen sterk). Tusschen de Kunstverrig **DE HOED VAN DEN HORLOGIEMAKER,** Va ville in 1 bedrijf, en tot Sluiting der Voorstelli **SCHOOLMEESTER,** of *een Examen ten Platten* Vaudeville in 1 Bedrijf; de Heer EDUARD BAM *Kras de Schoolmeester.*

Entree 75 *Cents* in Vertering. Aanvang ten 8 ure

Te Rotterdam, bij
ARRENBERG & VAN REYN.